DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . f 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 13.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 15 FEBRUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is / 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt & Zonen te *Rotterdam* en bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam*.

No. 13. ZESDE JAARGANG. 1858.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

HET VOLKS ONDERWIJS ONDER DE JAVANEN.

IV.

Welke pogingen heeft Nederland reeds aangewend om het volksonderwijs der Javanen te verbeteren?

Na te hebben aangetoond dat de Javanen alles missen om zich zelven te ontwikkelen en door eigen kracht en middelen tot waarachtige beschaving te komen, zoodat er eene krachtige hand van buiten noodig is om hen uit hunne sluimering te doen ontwaken, en eindelijk te doen worden, hetgeen zij reeds voorlang hadden moeten zijn, wordt de bovenstaande vraag uitvoerig beantwoord, en ons in de eerste plaats medegedeeld wat de Oost-Indische Compagnie tot beschaving van den inlander deed.

De Oost-Indische Compagnie was een ijverige prediker des Evangelies. Dat getuigen nog altijd vele eilanden in de oostelijke deelen van dezen Archipel met hunne grootere of kleinere gemeenten, thans bijna allen verlaten en verwaarloosd. Maar zoo ijverig als zij was, zoo onverstandig greep zij ook het bekeeringswerk aan. Dat getuigen, helaas! ook nog altijd, de gemeenten door haar gesticht. Was het beginsel dat haar in den Indischen Archipel deed evangeliseren niet altijd zuiver — de middelen, daartoe aangewend, waren meer dan gebrekkig. Daarom kan zij ook niet gezegd worden het Christendom noch zijne beschaving, aan die in naam bekeerde eilanders gebragt te hebben. Ook op Java heeft zij zoo bekeerd; te Depok (Buitenzorg) en te Toegoe (Batavia) werden in 1714 en 1744 onder haar christengemeenten gesticht. Zoo gebrekkig de Oost-Indische Compagnie het Christendom invoerde, zoo weinig bekreunde zij zich verder om de beschaving der inlanders, die mahomedanen of heidenen bleven.

Met de herstelling van het Nederlandsche gezag in Indie scheen het tijdperk der beschaving voor zijne volkeren aangebroken te zijn. Immers in het *Reglement op het beleid der Regering*, uitgevaardigd bij Publicatie van Commissarissen Generaal van 22 December 1818 N°. 8 (Staatsblad N°. 87), lezen wij in Art. 100: „De Regering maakt ook de noodige verordeningen omtrent de scholen der inlanders. De „Regering geeft aan de inlanders gelegenheid om op „de Nederlandsche scholen onderwezen te worden." Die verordeningen omtrent de scholen der inlanders werden echter niet ten uitvoer gelegd. Wel werd deze belangrijke aangelegenheid een paar malen onder den Gouverneur Generaal van der Capellen in 1823 en door den Commissaris Generaal van den Bosch in 1830 ter sprake gebragt, doch het kwam nimmer tot eenige afdoende maatregelen, en toen in het bij publicatie van den Gouverneur Generaal de Eerens van den 26sten September 1836 (Staatsblad N°. 48) vastgestelde *Reglement op het beleid der Regering* geen enkel woord meer gerept werd over onderwijs voor den inlander, mogt men wel gelooven dat het hooge bestuur geheel was teruggekomen van zijne goede voornemens, bij de wederinbezitneming van onze Indische kolonien opgevat.

De taak, welke het bestuur scheen te laten varen, nam het Nederlandsche bijbelgenootschap weldra en later de Regering zelf weder op.

De handelingen van het *Nederlandsche Bijbelgenootschap* ten behoeve van het inlandsche onderwijs worden daarna vermeld, en hierop volgt eene zeer uitvoerige vermelding der laatste handelingen en besluiten der Regering in het belang van het onderwijs der Javanen.

De oprigting der kweekschool voor onderwijzers onder den inlander op Java, gevestigd te Souracarta, hare inrigting en onderwijs, wordt daarna uit de verslagen van den hoofdonderwijzer dier school in het breede omschreven, en daarna uit de algemeene verslagen van den staat van het schoolwezen in Nederlandsch-Indie over de jaren 1852, 1853 en 1854 aanleiding gevonden, om de van regeringswege opgerigte scholen voor den inlander in de verschillende residentien te doen kennen, terwijl ten slotte wordt gewezen op het voorkomende in de art. 125 en 128 van het met den eersten Mei 1855 in werking getreden regerings reglement (Staatsblad 1855 N°. 2): „Het „openbaar onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg van den Gouverneur Generaal. — Het „verslag doet den staat van het openbaar onderwijs, „ook dien van de scholen voor de inlandsche bevolking bestemd, jaarlijks kennen. — De Gouverneur „Generaal zorgt voor het oprigten van scholen ten „dienste der inlandsche bevolking."

Met een kort verslag van de handelingen der maatschappij *Tot nut van 't algemeen in Nederland en Indie* en van de werkzaamheden der zendelinggenootschappen in het belang van het onderwijs der Javanen wordt het eerste hoofddeel van het belangrijke werk gesloten.

V.

Hoedanig moet het onderwijs der Javanen zijn? Het antwoord op deze vraag is het onderwerp van het tweede hoofddeel.

De moeijelijkheid en hooge belangrijkheid van die vraag wordt hier op den voorgrond gesteld en vooraf betoogd. Hoog belangrijk gewis is die vraag, daar zij toch niets minder bedoelt dan te willen weten, wat moet worden gedaan om een volk van tien millioen zielen, nog in half barbaarschen toestand verkeerende, door dat onderwijs op te voeden en te vormen. Maar zoo hoog belangrijk de vraag is, zoo moeijelijk is ook het antwoord. Dat onderwijs toch zal aan een volk moeten gegeven worden, geheel verschillende van ons in taal en kleur, in zeden en gewoonten, in landaard en godsdienst; aan een volk dat nog op zoo lagen trap van beschaving beneden ons staat.

Om het juiste antwoord te kunnen geven, zegt de schrijver, moet het standpunt van beschaving, waarop wij ons bevinden, verlaten worden, om, tot het hunne afgedaald, daarop rond te zien, niet slechts om te weten wat zij voor hun volksonderwijs behoeven, maar ook om zich te overtuigen op welke wijze die behoeften naar hunne eigendommelijke eischen, onder hunne bestaande omstandigheden en gegeven betrekkingen, alleenlijk mogen en moeten vervuld worden. Maar niets is moeijelijker dan zich zelven te vergeten en in den toestand van een ander te denken, te verplaatsen, nu als met zijne oogen te zien, met zijne ooren te hooren wat hem ontbreekt en op welke wijze daarin naar zijne bijzondere eischen het best is te voorzien.

De Javaan is onkundig. Geenszins wil men bij die bewering voorbijgezien achten dat hij hier als landbouwer, daar als handwerksman of voortbrenger van verschillende producten van fabrikaat, elders weder als kunstenaar zijne meerdere of mindere kundigheden bezit, dat hij, gelijk dit steeds voorkomt bij alle

DE VERDENKING.

(*Vervolg en slot.*)

Schakingen zijn in den nieuweren tijd zoo zeldzaam geworden, dat de ontvoering van de oudste dochter des presidents von Berg zoo veel te meer opzien baarde, omdat juist toen Tiecks aanlokkelijke novelle: *Des lebens overvloed*, verschenen was en in alle beschaafde kringen gelezen werd.

De beide schakings-geschiedenissen hadden inderdaad veel overeenkomst; want even als in het verdicht verhaal was het in de werkelijkheid de secretaris van den president, die de oudste dochter des huizes ontvoerde. Dat Egon van goeden ouden adel en des presidenten plee; zoon was, deed des laatsten toorn niet weinig klimmen. Egon namelijk was de zoon van een man met wien de president tot aan diens dood om onbekende redenen in de bitterste vijandschap leefde. Toen von Ravestein zijn einde voelde naderen, zond hij om von Berg, en liet hem om een gesprek onder vier oogen verzoeken. De president kwam. Niemand wist te zeggen wat de beide doodsvijanden met elkander gesproken hadden, daar de presidant self een diep stilzwijgen omtrent deze zaak bewaarde. — Toen hij de ziekenkamer verliet, had Ravenstein den geest gegeven. De president nam den jongen Egon bij zich in huis, gaf hem eene voorbeeldige opvoeding; liet hem studeren, en besteedde groote sommen aan zijne geestontwikkeling; maar nooit betoonde hij zich vriendelijk of gul jegens hem, en toen de jonge man, van zijne reizen teruggekeerd, niet anders dacht, dan dat hem eene met zijne bekwaamheid en kunde overeenstemmende loopbaan zou worden aangewezen, zeide de president hem koel, dat hij besloten had, hem tot zijn secretaris te benoemen. Egon schikte zich in zijn lot, ofschoon hij maar al te spoedig bemerkte, dat hij meer als bloot copiïst dan als eigentlijk secretaris werd gebruikt en het de bedoeling van den president was om hem in een voortdurenden staat van afhankelijkheid te doen blijven. Dat verbitterde den jongen man ten uiterste, en zeker zou hij zich door eene geweldige daad aan de dwingelandij van den president (waarvan hij al zeer spoedig de oorzaak vond in 's mans nog altijd voortdurenden haat tegen zijn overleden vader) onttrokken hebben, maar daar keerde Emilie, die sedert den dood harer moeder bij eene tante, verre van de residentie, was opgevoed geworden, in het vaderlijke huis terug. Egon zag en beminde haar, en weldra meende hij te mogen gelooven, dat Emilie zijne liefde beantwoordde. De dagelijks aangroeijende genegenheid van het jeugdige paar kon niet lang voor den president verborgen blijven, maar hij scheen ze niet te willen opmerken. In de hoop van den president voor zich en zijne wenschen te winnen, vervulde Egon de pligten van zijn beroep met den grootsten ijver; hij schikte zich naar al de bizarre luimen, welke den president eigen waren, en die de man tegen niemand zoo gaarne betoonde als tegen zijn secretaris en schoonzoon.

Toen Egon echter na deze leerjaren, die voor hem even zoovele jaren van martelingen waren geweest, het waagde om zijne liefde aan den president te ontdekken, wees de oude heer hem met hoon en smaad niet alleen terug, maar beval hem op staanden voet zijn huis te verlaten.

Egon was half en half op dit antwoord gevat geweest, en op Emilie's liefde vertrouwende, stond voor dit geval zijn besluit vast.

Drie dagen later war(n Egon en Emilie verdwenen. Alle nasporingen omtrent den weg, dien zij hadden ingeslagen, bleven vruchteloos, en moesten het blijven, daar niemand op de gedachte kwam, dat de vlugtelingen nog in de voorstad konden vertoeven en toch was het zoo.

In de voorstad St. Lambert namelijk woonde een voormalig bediende van den ouden heer von Ravenstein, en bragt daar als rentenier, gelijk hij het noemde, het overschot zijner dagen door, waarbij hij echter uit oude gewoonte, en ter zijner uitspanning, zich bezig hield met voor eenige heeren, die in de voorstad woonden, de kleederen schoon te maken en de laarzen te poetsen. Egon en Emilia vlugtten tot dezen ouden zonderlingen maar zeer goedhartigen man, nadat een akademievriend van den eerste, die als geestelijke op een digt bijgelegen dorp woonde, het jonge paar heimelijk door den echt verbonden had. De oude rentenier nam den zoon van zijn gewezen meester met zijne jonge gade met een blij hart op, en wilde op staanden voet de bewoners van de eerste nettere verdieping het huis uitjagen, om voor de jong gehuwden plaats te maken. Natuurlijk stemde Egon, reeds om geen opzien te baren, hierin niet toe, maar betrok met Emilie het kleine zolderkamertje.

Hier beleefden de jonge lieden eenige gelukkige maanden. Egon werkte onder een vreemden naam voor eenige advokaten en hij en Emilie hoopten, dat de toorn van deu

volkeren op zijn standpunt van ontwikkeling, gewoonlijk de kunde en vaardigheid bezit om voor zich zelven zijne benoodigde huis-, akker-, visch- en weefgereedschappen te vervaardigen, dat ook zeer velen hunner nevens hunne moedertaal nog de maleische spreken. Indien hij hier dus onkundig genoemd wordt, dan is het in dien bepaalden zin dat hij de kundigheden mist, welke op goede scholen onderwezen worden, alsmede die, welke zich daaruit later ontwikkelen. Mogen toch ook sommigen, of beter gezegd enkelen hunner kunnen lezen en schrijven, ook eenige vaardigheid in het rekenen bezitten, moge ook hier en daar een zoogenaamde geleerde kunnen aangewezen worden; die eersten slechts enkelen op honderd, in sommige streken op duizend, die laatsten hoogst zeldzame verschijnselen, daarom slechts uitzonderingen op de groote menigte, kunnen alzoo niet verhinderen dat men den Javaan in den aangegeven zin, onkundig, diep onkundig noemen moet.

Wat van zijne verstandelijke beschaving gezegd wordt, is evenzeer waar met opzigt tot zijne zedelijke en godsdienstige ontwikkeling, en van dit gezigtspunt uitgaande, vangt de schrijver aan met ons den Javaan in zijne gebreken te leeren kennen, toont vervolgens hunne oorzaken, bestaan en gevolgen aan, wijst daarbij telkens op de middelen daartegen aan te wenden, en op de daardoor noodzakelijke vereischten voor zijn volksonderwijs, en besluit met eenige nadere opmerkingen en beschouwingen over de stof en den vorm, den omvang en de leerwijze van dat onderwijs.

Dit gedeelte zal door ons in een volgend artikel eenigzins nader beschouwd worden.

E. FUHRI.

Verkoop van een IJzeren Stoomscheepje.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 6den Maart aanstaande, door het vendukantoor te Soerabaya ten overstaan van den algemeenen pakhuismeester, bij wien ter zake nadere informatien te bekomen zijn, zal worden opgeveild het in de Kaliemaas achter de oude Timmerwerf liggende ijzeren stoomscheepje genaamd *Kaliemaas* met deszelfs inventaris; voorzien van twee stoomwerktuigen van hooge drukking met oscillerende cylinders van een vermogen en zestien paardenkracht met daarbij behoorende stoomketels van geslagen ijzer.

SOERABAYA, 8 *Februarij* 1858.

De Resident.
Bij afwezigheid,
De Assistent Resident.
(4) J. J. MODDERMAN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 16den Februarij.

Voor de woning van de Chin. vrouw The Kitnio te Pangoong, en uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Woensdag den 17den Februarij.

Voor de woning van den heer de Haan te Baliwertie, en uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Donderdag den 18den Februarij.

Voor het kantoor van den Deurwaarder C. F. Damwijk in de stad.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op Woensdag den 17den Februarij.
ten huize van den heer
H. H. N. DE HAAN, *Balie Werie*,
door MARTENS & CO.

Van bijzonder goed onderhoudene MEUBELEN, bekleede BANKEN en STOELEN, HANG en TAFELLAMPEN, THEESERVIESEN en EETSERVIES, SPIEGELS en SCHILDERIJEN en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt. (139)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaturdag den 20sten Februarij a. s.

In het vendu-lokaal van D. D. VAN BOECKHOLTZ, van den inboedel van den WelEd. Heer K F. W. KOELMAN, bestaande uit: MAHONYHOUTEN en andere MEUBELEN, LAMPEN, SERVIEZEN, GLASWERK, twee VIS-A-VIS, een PALANKIJN, goedgedresseerde RIJ- en WAGEN PAARDEN, enz. (120)

VENDUTIE.

Op Zaturdag en Maandag, 20 en 22sten Februarij.

WEGENS VERTREK

VOOR HET WOONHUIS VAN DEN HEER

E. P. VON JAROSCHKA POHL

OP PEKOENTJEN te PASOEROEAN.

Van eenen goed en net onderhouden INBOEDEL, bestaande uit: **Meubelen** van Mahonij- en andere **Houtsoorten**, als: **Banken, Stoelen, Tafels, Speeltafels, Kasten, Waschtafels** en **Buffetten** met en zonder Marmeren blad, **Ledikanten, Spiegels** en **Schilderijen, Hang-** en **Tafellampen, Pendules** met **Bloemvazen, Porceleinen Glas-** en **Aarde- Werken, Keuken-** en **Dispens-Gereedschappen, Martevanen,** voorts nog 1 **Tent-** en 1 **Toer-wagen,** 1 **Handchais,** Macassaarsche **Wagen-Paarden** en 1 **Rijpaard, Tuigen,** groote **Rottang Matten, Houtwerken** als: **Balken, Planken** en **Dakribben,** enz. enz.

Alles op Vrijdag den 19den dezer van 8 tot 1 ure te bezigtigen,

REGELING DER VENDUTIE.

Op Zaturdag: **Wagens, Paarden, Tuigen, Meubelen** en verder **Huisraad.**

Op Maandag: **Matten, Houtwerken, Keuken-** en **Dispens- Gereedschappen** en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (118)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Dingsdag den 23sten Februarij 1858.

Zal in het vendu-lokaal van D. D. VAN BOECKHOLTZ, bij publieke veiling worden verkocht:

In één koop:

het BLOK van het Eng. schip „**LIMEHOUSE**" gevoerd geweest door JOHN CHESTER, van *London*, zoo als hetzelve alhier ter reede is liggende, met deszelfs ONDERMASTEN, STENGEN, RAAS, KLUIFHOUT, BOOM en GAFFELS en daartoe behoorend STAAND TUIG, de SPILLEN en EEN ZWAAR ANKER met CCa. 40 VADEM KETTING, waarvoor het schip ten anker ligt:

daarna, verdeeld in koopjes:

De ZEILEN en verdere INVENTARIS, PROVISIEN etc.

Informatiën omtrent het schip te bekomen bij den Heer G. F. SULLOCK alhier, en wijders te bevragen bij

(102) *De Agenten*,
FRASER EATON & CO.

Op de vendutie van den 23sten Februarij a. s.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht, eene partij MARINE METAAL afkomstig van het Engelsche schip **SWAN.** (137)

Krachtens Notarieele obligatie, gepasseerd voor den tijdelijk waarnemend Notaris alhier DANIEL BUSKEN HUET, gedagteekend 21 Februarij 1857, No. 51, zullen op *Maandag den 22sten Februarij aanstaande*, des morgens ten half negen ure, door tusschenkomst van het Vendu-kantoor alhier, bij wege van executie, ten verzoeke van Mr. WILLEM HUGO 's JACOB, advocaat en Procureur bij den Raad van justitie te Soerabaya, agerende voor en namens den Chinees OEI ONG, handelaar, wonende alhier, ten huize van den Chinees GAN TIONG HO, handelaar, alhier wonende in de Chinesche kamp, door den ondergeteekende worden verkocht MEUBELAIRE en ANDERE GOEDEREN gemelden Chinees toebehoorende.

De Deurwaader bij den raad van Justitie alhier,
(127) **C. F. DAMWYK.**

Krachtens Notarieele obligatie gepasseerd voor den tijdelijk waarnemend Notaris alhier DANIEL BUSKEN HUET, gedagteekend 21 Februarij 1857 N°. 51, zullen op *Dingsdag den 23sten Februarij aanstaande*, des morgens ten half negen ure, door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier, bij wege van executie, ten verzoeke van MR. WILLEM HUGO 's JACOB, advocaat en procureur bij den Raad van Justitie Soerabaya, agerende voor en namens den Chinees OEI ONG, handelaar wonende alhier ten huize van den Chinees KWA-KANG HAN, handelaar alhier, wonende in de Chinesche Kamp, door den ondergeteekende worden verkocht MEUBELEN en ANDERE GOEDEREN, gemelden Chinees toebehoorende.

De Deurwaarder bij den raad van Justitie alhier,
(128) **C. F. DAMWYK.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Woensdag den 24sten Februarij a. s.

Ten huize van den kapitein der artillerie HOEDT, in de *Gatottan*, door D. D. VAN BOECKHOLTZ, van eenen netten inboedel, bestaande uit: **Gepoleitoerde Mahonijhouten** en andere **Meubelen, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Serviezen, Glaswerk, Geslagen IJzeren Ledikanten,** een goed gedresseerd **Sandelhout-Rij-Paard,** een **Bendie Kattee,** een goed **Bendie-Paard,** enz. (135)

VENDUTIE

Op Zaturdag den 27sten Februarij 1858.

Zullen de ondergeteekenden op publieke vendutie, zonder reserve, verkoopen op het *Marine Etablissement* alhier buiten de stad, aan de meestbiedenden:

99 STUKS RIGAMASTEN.

Pas aangebragt met het Ned. schip *CHRISTINA HELENA*, kapitein C. TJEBBES van *Amsterdam* en gelost in eene der binnen havens van het Bassin, waar dezelven ter bezigtiging liggen.

De Agenten,
(106) P. KERVEL & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN

HET STOOMSCHIP PALEMBANG.

KAPT. ROSEBOOM.

Vertrekt *Donderdag den* 18*den dezer*, naar BATAVIA via SAMARANG. Adres, bij

De Agenten
SOERABAYA, 8 *Februarij* 1858. B. KOPERSMIT & CO.
(116)

---

president eindelijk zou bedaren, en bij zich tot verzoening geneigd betoonen. Maar weldra moesten zij deze hoop opgeven, toen zij van den ouden huisheer vernamen, hoe woedend de president zijne nasporingen nog steeds voortzette; grootere voorzigtigheid nog dan te voren scheen hun noodig te zijn, en zij verlieten derhalve hunne woning niet meer.

Het was omstreeks den tijd van het kersfeest, dat Emilie haar man verblijdde en verschrikte tevens door het berigt, dat zij zich moeder gevoelde, want ach, daaraan had het minnende echtpaar vroeger niet gedacht. Waarvan dan te leven, te meer, daar Egons verdienste in den laatsten tijd zeer verminderd was? Tot overmaat van ramp werd hij kort daarna door eene zware ziekte aangetast, en nu was Emilie der wanhoop schier nabij.

Daar verscheen op zekeren dag onverwachts als een reddende engel Lodewijk in het kamertje. Hij had haar vroeger van aanzien gekend en haar slechts een enkel oogenblik aan het venster gezien, maar haar dadelijk herkend, en was, in weêrwil van alle tegenkantingen van den ouden rentenier naar boven en binnen gedrongen.

Emilie schrikte hevig toen zij hem zag, daar zij, evenals de geheele stad, hem als een moedwillig, woest en onbescheiden mensch beschouwde, maar hoe geheel anders betoonde Lodewijk zich hier! Hij stelde hen op de teederste wijze over zijne verschijning gerust, beloofde de strengste geheimhouding en vraagde verlof om te mogen helpen, voor zooveel zijne krachten en middelen dit toelieten. En Lodewijk hield getrouw zijn woord. Hij zorgde voor een geneesheer, voor alle behoeften, wier ontbering Emilie reeds eenige malen op eene pijnlijke wijze had ondervonden. Hij waakte aan het leger van den zieke en duldde niet, dat Emilie zich thans verder de haar dubbel noodige rust ontzegde. Toen nu Egon langzamerhand genas, toen hij vernam, wat voor hem en zijne Emilie de zoo dikwerf gesmade, ook door hen miskende en steeds vermeden Lodewijk was geweest, toen riep hij in vervoering uit:

— O Lodewijk, blijf mijn, blijf Emilie's broeder!

— Ik ben het, antwoordde Lodewijk, en deze menschen hadden een verbond voor hun leven gesloten.

De avondcirkel was heden avond bijzonder schitterend bij mevrouw Werner, want een bekend, hooggevierd dichter met wien de vrouw des huizes in den verloopen zomer aan eene badplaats had kennis gemaakt, was als gast onder haar dak verschenen.

Ook de president von Berg, met zijn dochter Camilla, en de assessor Wallner, Flora's verloofde, waren tegenwoordig, en zoodra Ida zich met den laatste ongemerkt kon onderhouden, vroeg zij hem als tit loops wat hij van Lodewijk's geheim wist.

— Waarde gastvrouw! gaf Wallner met een zoetzuur gelaat ten antwoord, gij ziet mij geheel en al buiten mij zelven, want het kan uwe scherpzinnigheid niet zijn ontgaan, hoe mijne aangebedene Flora mij sedert een paar dagen op eene zeer krenkende wijze vermijdt. Tot iemand ter wereld van Lodewijk's geheim met een enkel woord te spreken is voor mij even zoo onmogelijk als het voor een vrijmetselaar onmogelijk is, om de geheimen van zijne orde te openbaren, en dat om de dood eenvoudige reden, dat er in het geheel geen geheim bestaat.

— Met die uitvlugten zult gij mij niet ontkomen! riep mevrouw Werner levendig uit; Lodewijk zelf zeide tot mijn echtgenoot, dat hij het geheim niet kon verklaren, omdat het het zijne niet was.

— Nu, ziet gij, antwoordde Wallner, ik zeide het u immers! Hij zelf heeft in het geheel eigentlijk geen geheim; hij weet er slechts een en dat mag hij niet verraden, omdat het hem door vreemden toevertrouwd is. Beschouwt gij nu het verzwijgen van een vreemd geheim van het standpunt der logica dan is de logische slotsom natuurlijk....

— Dat gij mannen onverdragelijke schepsels zijt, vulde mevrouw Werner aan en liet den redenaar hoogst verlegen en moedeloos staan.

Intusschen hadden de beide meisjes Camilla en Flora een levendig gesprek met elkander aangeknoopt en het onderwerp, waarover zij spraken was, wederom Lodewijk.

— Ik beken het u, verzekerde Camilla, dat hij mij niet onverschillig was, ja, ik gevoel het, ik had hem den tijd hartstogtelijk leeren beminnen, ofschoon hij niet schoon is, want zonderling weldadig is het, dat, wat ons in zijn persoon dikwerf als kwetsend voorkomt, tegelijk een eigenaardigen, tooverachtigen invloed op ons uitoefent.

Flora stemde haar dit toe, maar vraagde verder:

— Hoe is het echter mogelijk, dat Lodewijk een zoo gemeen huichelaar zoude zijn, hij, die duizenden malen verklaarde en bewees, dat hij alle huichelarij verachtte? Ik kan het nog maar altijd niet gelooven!

De ondergeteekende ziet zich verpligt het publiek bekend te maken, dat hij niet, zoo als in de annonces, in de *Oostpost* en *Soerabayasche Courant*, van den 2den Februarij en den 30sten Januarij voorkomt, heeft opgehouden lid van de firma LEDEBOER & Co te zijn, maar dat die firma, ingevolge notariëele acte van den 29sten Januarij ll. met onderling goedvinden is ontbonden en de firma GEBR. KOCKEN met de likwidatie is belast.
(97) L. G. DE JONG.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijne zaken onder dezelfde firma en met dezelfde middelen zullen worden doorgezet, en hij zich minzaam aanbeveelt in de gunst der Heeren *Scheeps-gezagvoerders*.
SOERABAIJA, A. LEDEBOER Fz.
6 *Februarij* 1858. (119)

Eene dame, bij hare familie in de stad inwonende, biedt zich aan tot het geven van onderwijs, gedurende de ochtend-uren, aan eenige kinderen in de vier levende talen en op de piano.
Nadere informatien te bekomen bij de uitgevers van de *Oostpost*. (130)

HET DAMES MODE-MAGAZIJN
VAN
MEJUFVROUW M. DE BRUIJN,
Van de Tambangan *Biebis*, naar de *Gatottan*, over den Heer KRIJGSMAN, verplaatst zijnde, heeft zij de eer, dit aan het publiek van Soerabaya, bekend te stellen; onder kennis gave, dat hare toko, tot des avonds acht uren, zal geopend blijven; zij is ruim voorzien, van de allernieuwste DAMES MODE ARTIKELEN. (129)

FOR SALE
A GRAND SEMI COTTAGE PIANO-FORTE in rosewood case 6⅞ octaves, with patent repetition action, and metallic plate. This instrument was made to order expressly for this climate.
May be seen at the house of the undersigned.
(123) C. FORBES.
Rustenburgerpad.

SOCIETEIT CONCORDIA.
BAL.
Op Vrijdag den 19den Februarij 1858.
NAMENS DE DIRECTIE,
(121) *De Secretaris.*
GROLMAN.

TE KOOP
Een groot magnifique **DRAAIORGEL** met 6 rollen, spelende 35 *aria's* en *eene ouverture*, waaronder *Walzen*, *Quadrilles*, *Galoppades* etc., te bezigtigen ten huize van den WelEd. Heer DE ROOCK, van des morgens 8 tot 's middags 1 ure. (134)

TE KOOP
HOEPEL IJZER
Bij **JOIJO.**
13 *Februarij* 1858. (132) *Kampong Pabéan.*

HET PHOTOGRAPHISCH
PORTRETTEN ATELIER
VAN
WOODBURRY & PAGE.
De ondergeteekenden maken bekend, dat zij het voornemen hebben, nog veertien dagen hier te vertoeven en dat dan hun vertrek bepaald is.
(133) WOODBURRY & PAGE.

OP NIEUW ONTVANGEN.
INDISCHE ZAKALMANAKKEN. à *f* 2.— rec.
IDEM. Franco per post. . . . „ „ 3.— „
PLAKALMANAKKEN. . . . . . „ „ 1.— „
(125) Bij E. FUHRI & CO.

ECHT
BOONEKAMP'S MAAG BITTER
ZEER BEKEND ONDER DE SPREUK:
OCCIDIT, QUI NON SERVAT
DIRECT UIT PARIJS ONTVANGEN.
(104) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI.**

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN.
Bij den voetmaat van 40 cents tot *f* 2.— rec.
(81) Bij E. FUHRI & CO.

A CONTANT.
IJS
Verkrijgbaar bij C. J. PIETERS in de Kalie Sossok No. 3, à 50 Centen het Pond van 's morgens negen tot des namiddags drie uur.
NB. Geene Bons zullen worden aangenomen.
(131)

MET DE AANSTAANDE POST VERWACHTEN
E. FUHRI & CO.
ALMANAK EN NAAMREGISTER
VAN
Nederlandsch Indië voor 1858.
(122) *Prijs f* 7.—

GOUDEN MEDAILLONS,
Groote en kleine, zeer geschikt voor **photographie portretten,** bij
(138) ASSCHENBERGH & CO.

COUPE CRAYONS.
à *f* 3.— en *f* 4.— rec., bij
(126) E. FUHRI & CO.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.
NAAM- en RANGLIJST *der officieren van de land- en zeemagt in Nederl. Indië* 1858. *f* 2.— (99)

VERLOTING
VAN ALLE
DE PAARDEN
VAN DE
CIRQUE EUROPEEN
VAN DE HEEREN
BERNE & SCHMIDT,
BENEVENS
DRIE DAMES-, ZES HEEREN ZADELS EN VIER TUIGEN EN HOOFDSTELLEN,
Te zamen getaxeerd op eene waarde van *f* 16,300.
Hij, aan wie een der *kunstpaarden* JULIE, DRAGON, FIGARO of PINTER zal ten deel vallen, zullen eene instructie voor de wijze van behandeling ontvangen.
De Loterij zal bestaan, uit 652 loten, waarvan 22 prijzen als:

N°. 1. Het school- en kunstpaard JULIE.	N°. 8. Het kunstpaard . . . . PINTER.
„ 2. Het schoolpaard . . . DRAGON.	„ 9. Het manègepaard . . . BELLA.
„ 3. Het school- en kunstpaard FIGARO.	„ 10. Een paard met bendie en tuig.
„ 4. Het school- en voltigepaard AUSTRALIE.	„ 11. Een dito dito.
„ 5. Het manègepaard . . . BELLOTE.	„ 12. Drie Dameszadels.
„ 6. Het „ . . . . . COQUETTE.	„ 13. Zes Heerenzadels.
„ 7. Het „ . . . . . BLOCK.	„ 14. Vier tuigen en hoofdstellen.

De loten zijn à *f* 25,— te bekomen te *Soerabaya* bij de Heeren MARTENS & Co, te *Pasoeroean* bij de Heeren WEIJERMANS & Co.
BATAVIA, *Januarij* 1858. (136)

— O, antwoordde Camilla met bitterheid, waar hartstogt, eergierigheid en valsche schaamte zich vereenigen, is de overgang van de ruwe waarheidsliefde tot de huichelarij zoo heel groot niet meer. Bewezen met groote duidelijkheid, bewezen is het nu dat hij in de voorstad een vrouwspersoon en een kind onderhondt, dat hij in het door haar bewoonde huis nachten achtereen doorbrengt, dat hij al schulden maakt, ja, dat hij voor eenige dagen zijn overjas bij een uitdrager heeft verkocht en thans tot spot van de geheele stad in dit ruwe jaargetijde met een dunnen rok loopt!

— Afschuwelijk! riep Flora uit, dat is voorwaar toch te erg, en ik zou met Wallner breken, wanneer hij, terwijl hij zoo iets wist, nog langer met mijn ellendigen neef zou willen omgaan.

Intusschen kwam de genoemde nader en Flora vroeg hem dadelijk of het waar zoude wezen dat Lodewijk zijne overjas had verkocht, om het daarvoor ontvangen geld aan eene in een slechten reuk staande vrouw op te offeren.

De arme Wallner geraakte in de grootste verlegenheid, hoe hij deze vraag op de minst kwetsende wijze zoude beantwoorden. Eindelijk zeide hij met afgebroken volzinnen, dat Lodewijk tegenwoordig inderdaad met een rok rondliep, ofschoon het eerst in het begin van April was, dat het wel mogelijk was, dat hij zijne overjas had verkocht, en het daarvoor ontvangen geld aan een ongelukkig persoon had gegeven, want zijne mildheid en hulpvaardigheid waren genoeg bekend; en dat hij tegenwoordig zelden geld had was ook waar, want hij was een genie en zorgeloos, gelijk zulke wezens dat altijd plegen te zijn. Maar dat hij het geld niet op eene slechte wijze had besteed, zelfs wanneer hij het aan iemand van een onzedelijk karakter had gegeven, daarvan was hij overtuigd, zoo als dan ook, van het standpunt der logica beschouwd...

— Goede hemel! riep Flora uit, daar komt hij al weder met zijn logisch standpunt voor den dag; en hare vriendin bij de hand vattende, trok zij haar met zich voort en voor de tweede maal op dezen avond stond de arme Wallner alleen.

Geheel terneêrgeslagen volgde hij de dames, die naar den kring snelden, welke zich had gevormd om den gevierden gast, die juist het woord voerde en met geest en diepe kennis over de nieuwere letterkunde met al hare vertakkingen sprak.

De president van Berg werd door eene hevige ziekte aangetast en de geneesheeren verheelden hem niet, dat hij in een bedenkelijken toestand verkeerde.

Wanneer een geneesheer bij zijn patiënt dat woord bedenkelijk gebruikt, dan mag de patiënt er in Gods naam op bedacht wezen, dat hij zijn laatste huis bestelle. De president begreep den wenk met de zeisen, en maakte zich, zoo goed en kwaad hij kon, tot de groote reis gereed.

Het stond niet zoo buitengewoon erg met hem, toen hij afrekening met zich zelven hield, in weerwil daarvan, dat hij president was; het ergste, dat hij zich te verwijten had, was de wrok tegen den zoon van zijn doodvijand, en hij zeide tot zich zelven: „Ik voedde den knaap alleen daarom zoo zorgvulig op, om hem later zooveel te ongelukkiger te zien, want alleen waarlijk goede, beschaafde lieden kunnen zich waarlijk ongelukkig gevoelen, terwijl de ruwe, onbeschaafde mensch gelijk het dier in stompe verdooving duldt en draagt...

Wat had de president er thans niet voor gegeven, dat hij den armen Egon niet zoo ruw had teruggewezen! wat had hij er niet voor gegeven, om de verblijfplaats van Egon en Emilie te weten, om de beide vlugtelingen terug te kunnen roepen en hun zijn zegen te schenken! Maar hij had reeds lang de hoop opgegeven, om te vernemen waar zij toefden.

Daar verscheen op zekeren dag Lodewijk in zijn huis, en verlangde dringend den zieke te spreken. De president liet hem bij zich komen, en Lodewijk zeide:

— Ik weet het, dat gij altijd een goeden dunk van mij hadt, ofschoon gij mijn omgang ook zorgvuldig vermeedt, omdat mijn toon u dikwerf kwetste. Ik vind u thans diep terneêrgebogen en dat doet mij leed; nog meer leed doet het mij, daar ik weet, wat gij, door een ongelukkig zelfbedrog misleid, gedaan en geleden hebt. Wat zoudt gij zeggen, oude heer, indien ik u in staat stelde, om u met de Voorzienigheid, met uwe lieve kinderen, met u zelven te verzoenen, en u zoo een vrolijk afscheidsuur te bereiden. Het toeval, neen, Gods goede voorzienigheid deed mij Egon's en Emilie's verblijf ontdekken; ik vond beide ziek, in de diepste ellende, en hielp zoo goed ik kon. Toen mij echter voor eenigen tijd het geld begon te ontbreken, geen christen en geen jood mij meer

SOERABAYA, den 15den Februarij 1858.

— Bij het ter perse leggen dezes was de post van Batavia en Samarang nog niet aangekomen.

— Den 14 dezer is ter reede alhier, wegens lekkaadje, binnengeloopen het Engelsche schip *Agamemnon*, gezagvoerder R. Thompson, den 24sten Januarij ll., van Hongkong vertokken, bestemd naar Sydney, aan boord hebbende 453 Chinesche landverhuizers.

— Bij gelegenheid van eene der dezer dagen zoo veelvuldig plaats hebbende onweersbuijen is in eene der sawa's behoorende tot de dessa Karangpilang, in deze afdeeling, op den 6den dezer een knaap op eene karbouw gezeten, door den bliksem getroffen, met dat gevolg dat hij benevens het beest oogenblikkelijk op de plaats dood bleef. Beide lijken zijn geheel verschroeid terug gevonden.

BRITSCH INDIE.

Uit de *Friend of India* vernemen wij dat er een gerucht in omloop was als zoude Koor Sing's magt, onder bevel van zijnen broeder Umur Singh, zich weder in de Rhotas vertoond hebben. — Zoolang zij in het gebergte blijven, kunnen zij weinig kwaad doen, doch als zij Sasseram weder bedreigen, zou het noodig kunnen worden om de Seikhs tegen hen aftezenden.

De Rajpotanners hebben twee bataillons nieuwelings en uitsluitend voor dat doel georganiseerde bataillons, als hulptroepen aan de opstandelingen afgestaan.

Jung Bahador 's troepen vonden Gorruckpore bijna geheel verlaten. — De overweldiger Mohammed Hussein was gevlugt en de achtergeblevenen boden geen noemenswaardigen tegenstand. Twee colonnes Ghoorkas werden onverwijld gedetacheerd, de eene om de vlugtende troepen natezetten, de tweede om een oproerig Zemindar in het Noord-Oosten teregt te zetten. De overige Ghoorkas wachten transportmiddelen die te Gorruckpore zeer moeijelijk te krijgen zijn. — De plaats zelf heeft weinig van de rebellen geleden, die zich vergenoegd hebben met de kerk te vernielen, de graven te schenden en de monumenten omvertehalen. — De huizen zijn slechts zeer weinig beschadigd, omdat de aanvoerders der opstandelingen zoo verstandig zijn geweest in dezelve hun kwartier opteslaan. — De archieven, die overal elders waar de muitelingen het roer in handen namen werden vernietigd, zijn te Gorruckpore gedeeltelijk terug gevonden en overal vindt men de bewijzen dat Mohammed Hussein iemand is die een vriend is van orde en regelmaat, een punt waarin hij eene gunstige uitzondering maakt op zijns broeders aanvoerders. Zijne volgelingen waren echter muzelmannen van Oude, uitvaagsels der maatschappij, aan wie Mohammad Hussein, wilde hij hen bij elkander houden, verpligt was veel vrijheid te laten, zoodat de ambachtslieden en winkeliers, en in het algemeen het nijvere gedeelte der bevolking, de terugkomst der Engelschen met groote blijdschap zagen. De viermaandsche heerschappij van hunne eigene landgenooten heeft hen een les gegeven die zij niet ligt zullen vergeten. De weerbare manschappen onder de opstandelingen vlugten grootendeels naar Oude, en daar hun aantal groot is, zal er eene sterke krijgsmagt noodig zijn om hen in toom te houden.

De overwinning te Sohionpore was niet minder volledig. De vijand had zich in grooten getale verzameld in de nabijheid van het dorp Sohunfore, en rekende met zooveel zelfvertrouwen op de overwinning dat de laatst aankomenden, met zilver beslagen stokken voor zich uit lieten dragen. — Den 26sten December waren zij sterk omtrent twaalf honderd sepoys, vijf duizend gewapende boeven, honderd vijftig sowars en vier stukken. — Eene magt van ruim duizend man, meestendeels Ghoorkha's, met vier twaalfponder houwitsers onder bevel van kapitein Sotheby, werd hen te gemoet gezonden. — Des morgens te acht ure vertrokken deze van Myrwa en kwamen tegen twee ure tegenover den vijand aan. — De muitelingen lagen verborgen tusschen het hooge suikerriet en eenig geboomte, en openden het vuur uit hunnen linkervleugel, terwijl zij van hunne positie partij trokken door hunne linker en regtervleugels uit te breiden waardoor de Engelschen gevaar liepen te worden omsingeld. — Hun geschut echter werd spoedig tot zwijgen gebragt; hunne cavallerie die zich scheen gereed te maken tot eene charge, trok zich terug, toen eene bom in hun midden berstte, waarop de geheele bende het op den loop zette in de rigting van Mingoolee. — Zij werden nagezet, hunne achterhoede ingehaald, en een kanon met eenige ammunitie door de Engelschen genomen. Naar men gelooft, verloren de muitelingen omtrent twee honderd man, en de vlugtelingen die te Gorruckpore aankwamen, werden daar door Mohammed Hussein zeer slecht ontvangen, waarop zij, gebelgd door de verwijtingen van dien aanvoerder, verder in de binnenlanden van Oude trokken. — Zoo is die streek voor een groot deel weder schoon gevaagd en de gegoede landbouwers die in den laatsten tijd hun vee hebben zien wegnemen, stellen zich thans schadeloos door hunne levensmiddelen op prijs te houden.

Uit centraal Indie zijn de berigten niet minder gunstig. Na het gevecht met de troepen van kapitein Orr, verloren de insurgenten den moed en ontruimden dorp na dorp nog spoediger dan de engelsche troepen vooruit drongen. — Op den weg maakte Kapitein Orr vijfenzeventig insurgenten gevangen, die teregtgesteld, ter dood veroordeeld en op een sein van de trompet ter dood gebragt werden, alles in een oogenblik des tijds.

Den 21 December waren de troepen doorgedrongen tot voor Mundesore, een beduidend stadje aan de oevers van de Turr, dat bijna geheel in het geboomte ligt weggescholen. Het fortje, aan de zuidoostzijde der stad gelegen, is zeer zwak en de wallen en muren in zeer slechten staat, doch draagt alle kenmerken van vroeger eene zeer sterke vesting te zijn geweest. — Bij derzelver aankomst bevond zich de engelsche magt tegenover den vijand, doch de bevelvoerende officier vond het niet raadzaam hen dadelijk te attaqueren. Dit moedigde de insurgenten aan, die tegen drie ure eenen krachtigen uitval deden. — De cavallerie aan de linkervleugel der Engelschen werd uit een dorp verdreven, waar zij zich had genesteld en de voorhoede begon den aanval. Majoor Robertson, die de voorhoede der Engelschen commandeerde, liet dadelijk zeven stukken aanrukken en toen de aanvallende troepen tot op vijf honderd yards genaderd waren, bragten eenige schrootbussen hen in verwarring. — Tegelijkertijd rende een corps cavallerie, dat onder bedekking van het geboomte tot regts van de engelsche magt was omgereden, de heuvel op en verjoeg de ruiterij met luid geschreeuw van daar. — Kapitein Hungerford liet dadelijk de zeven stukken naar boven rigten en maakte met een corps van het 14e dragonders eene charge tegen die op den heuvel. — De vijand geraakte in wanorde en toog op de vlugt, waarop de dragonders en andere cavallerie hen met woede nazetteden tot bijna onder de muren van Mundesore. Hierop werden de zeven stukken weder in hunne vorige rigting hersteld zoodat dezelve de geheele achterhoede des vijands bestreek. — Omtrent dezen tijd kwam de hoofdmagt der Engelschen aan, het dorp links werd weder herwonnen en de vijand werd verstrooid.

Op den 22sten stelde zich de geheele engelsche magt in slagorde, tegenover de westzijde van de stad en het fort, doch de vijand wilde geen slag leveren en trokken dus de Engelschen onverhinderd over de Turr en kampeerden zich noord van de stad. — Hier ontving men het berigt dat Neemuch zeer in het naauw werd gebragt door eene bende Willayuters, die met eene zware batterij van Mundesore daarheen waren getrokken, en werd het dus raadzaam geöordeeld het garnizoen van die plaats te gaan ontzetten, en daarna terug te keeren om het fort van Mundesore te belegeren, waar men zeide dat de Shabzades zich met 500 Willayuters had genesteld. Dientengevolge marcheerden de Engelschen op den 23sten naar Neemuch, doch naauwelijks hadden zij drie mijlen afgelegd of zij stuitten op den vijand, die eene sterke stelling had ingenomen, en geheel slagvaardig was. Geen woord had men gehoord van hunne nabijheid, doordien het espionnage systeem daar even slecht is geörganiseerd als overal elders. — De bevelhebber van de engelsche magt, zich dus verrast ziende, schaarde zijne troepen in linie als of bij eene revue, en commandeerde voorwaarts. — De door den vijand gekozene stelling was uitmuntend. Eene batterij van zes zware stukken stond op eene kleine hoogte, midden in hunne linie die zich links en regts van die batterij uitstrekte. Hun regtervleugel had het dorp Goradeen in den rug met eenen zeer oneffenen grond. Kapitein Hungerford werd tegen de linkervleugel afgezonden, bragt die in wanorde, sloeg er zich door, en, tegenover de vijandelijke batterij gekomen, opende hij zijn vuur op eenen afstand van 300 yards. In weinige minuten waren de vijandelijke kanonniers van hunne stukken verjaagd en rukte de luitenant Watson met de zijnen vooruit om de stukken te vernagelen. — Een corps musketiers echter dat achter de hoogte, waarop de batterij stond lag verscholen, verdedigden de stukken; luitenant Watson viel en de Europeanen waren genoodzaakt terug te trekken. — Hierop werd de vijand nogmaals door het engelsche geschut van de vijandelijke batterij verjaagd waarop kapitein Hungerford regts en kapitein Gall links gelijktijdig chargeerden en de stukken der insurgenten vernagelden. De vijand trok zich terug in het dorp en hield zich daar staande niettegenstaande alle pogingen van de Engelschen om hem van daar te verdrijven. Den volgenden dag echter werd het dorp gebombardeerd en den 25sten attaqueerde de infanterie de aldus geteisterde plaats, dreef de verdedigers van punt tot punt en bleef eindelijk in het bezit van het dorp na de geheele bezetting over den kling te hebben gejaagd. Deze overwinning deed den Sharadas den moed verliezen en toen op den 26e de Engelschen weder te Mundesore terugkwamen vonden zij de stad en het fort bijkans geheel verlaten. Eenige twintig tallen van Willayuters en oproerlingen werden gehangen waarna de Engelschen den terugtogt naar Mhow aannamen.

Te Akberdore hebben de Engelschen een hevig gevecht tegen de muitelingen gehad, waarvan echter nog geene andere bijzonderheden bekend waren, dan dat het 88e regiment van Cawnpore ter hunner versterking was uitgezonden op het hooren van het hevige kanongebulder.

NEDERLAND.

Den 1sten Dec. werd te Vlissingen in dienst gesteld, om binnen kort naar Java te vertrekken, Zr. Ms stoomkorvet *Groningen*. De navolgende officieren zullen het état-major uitmaken: kapitein-luitenant ter zee Courier dit Dubikart, kommandant; luitenant ter zee 1ste klasse B. L. de Haas, 1ste officier, luitenants ter zee 2de klasse M. J. van Asperen en W. T. Meijer; adelborsten jhr. C. C. Six, jhr. C. C. van der Wijk, S. C. Schotel, Wachendorff van Rijn, G. A. L. de Haan en J. Hecommy; officieren van gezondheid 1ste klasse Kraake, 3de kl. P. J. Losgert; officier van administratie 2de klasse H. J. van de Watering; scheepsklerk D. W. Muller.

Men weet, dat een der Maleijers, die teregt gestaan hadden wegens de zaak van *de Twenthe*, ziek was geworden en door mevr. de Salis geb. Morrees, te 's Hage, in haar huis opgenomen. Setro overleed den 25 Nov., werd dien avond door mevr. de S. ten toon gesteld en den 26sten heeft zij hem plegtig doen ter aarde bestellen op de begraafplaats Eik en Duinen. Nevens de lijkkoets bevonden zich zes zeevarenden, die de slippen van het lijkkleed droegen; daarna de dragers en drie volgkoetsen. In het eerste rijtuig was mevr. de Salis in rouwgewaad gezeten, benevens eene vrouwelijke Javaansche bediende. Bedienden in liverei bevonden zich bij het rijtuig; in het tweede waren vier vrouwelijke bedienden gezeten en in het laatste een heer en eene vrouw. Eene ontelbare menigte was bij deze begrafenis tegenwoordig.

— Den 7den December werd ter teregtzitting van den hoogen raad te 's Hage behandeld de zaak der vier door het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland veroordeelde Maleijers. Voor deze traden ook thans op de advocaten mr. A. M. Stipriaan Luïscius en M. S. Pols. Nadat in deze zaak door den randsheer mr. de Vos rapport was uitgebragt, werd het woord verleend aan de verdediging.

Mr. Pols betoogde de onjuistheid van de door het hof aangenomen stelling, dat de Nederlandsche regter bevoegd zoude zijn kennis te nemen van misdrijven aan boord van een Nederlandsch koopvaardijschip in volle zee gepleegd, en deed voorts bepaaldelijk nog de onbevoegdheid van het hof uitkomen, nu de requiranten, zijnde gearresteerd door het Portugesche gouvernement, door hetzelve niet wegens rebellie zijn uitgeleverd, maar alleen voor brandstichting en dus de bevoegdheid van het hof alleen tot het laatste beperkt was.

Mr. Stipriaan Luïscius, hierna het woord verkregen hebbende, stelde voorop, dat alle feiten, die op zich zelve waren af te keuren, voor goed uit het proces waren verwijderd: wie der 22 beschuldigden den brand der

---

borgen wilde, en juist toen uw kleinzoon, mijn lieve peetzoon, geboren werd, ging ik naar een uitdrager en verkocht hem mijn overjas. De oude vent beloofde mij den jas eenigen tijd voor mij te bewaren, want ongaarne scheidde ik van dit kleedingstuk, dat mij herinnerde aan een tijd, toen ik zeer gelukkig was. Eerst gisteren kon ik er aan denken, mijn ouden vriend uit den uitdragerswinkel te halen. Ik ging daartoe op weg; de winkel was gesloten; ik vraag naar de woning van den man; men wijst men die. Doch niet mijn oude uitdrager komt te voorschijn, maar wel een jonge man, die zich de zoon van den oude noemt; deze was voor vier weken overleden. Adieu, mijn lieve jas! dacht ik, de erfgenaam van den oude zal hem sinds lang hebben verkocht! Ik vraagde den jongen man er echter naar, en gaf hem eene uitvoerige beschrijving van het kleedingstuk. Ziedaar, mijn oude, eerlijke uitdrager had mij zeer naauwkeurig aan zijn zoon beschreven, en hem bij zijn doodbed doen beloven, slechts mij mijn jas weder te verkoopen Vrolijk en blij maakten wij het accoord, maar verbeeld u mijne verwondering, toen ik den borstzak vond digtgenaaid, en in den zak een voorwerp, dat zich op het gevoel als een pak brieven vertoonde. Ik vraagde den zoon naar deze omstandigheid; deze wist mij er verder niets van te zeggen, dan dat hij den jas zoo van zijn vader had overgenomen, onder de gestrenge voorwaarde van den zak niet te openen. Indien dat voorwerp vroeger niet in den zak was geweest, dan had de vader het er zeker voor mij ingestoken.

In gespannen verwachting wat dit alles te beteekenen hebben zou, opende ik den zak.

Een brief aan mij zelven gerigt, is het eerste wat mij in handen valt. De oude kleêrkooper bezweert mij daarin, de overige papieren, die het pakket bevat, eerst naauwkeurig door te lezen en die dan aan u over te geven.

Ik had de papieren gelezen, en daaruit gezien, dat mijn oude eerlijke kleêrkooper niemand anders was dan die schelmsche Willem, uw bediende, dien gij zoo zeer vertrouwdet, en die u zoozeer bedroog toen hij u Ravenstein als een verrader en trouwelooze afschilderde. Voor omstreeks twintig jaren, joegt gij hem om andere slechte streken uit uwe dienst; dat echter zijne beschuldiging van Ravenstein valsch was geweest, vernaamt gij niet; want hij moest, zoolang hij leefde, zwijgen, als hij zich zelven niet de deuren van het tuchthuis openen wilde. Deze brieven zullen u van Ravenstein's onschuld overtuigen, en deze overtuiging zal u billijk jegens Egon en Emilie maken, die slechts op een enkelen wenk wachten, om voor u te verschijnen.

De president was door deze mededeeling zoozeer getroffen, dat hij niet in staat was te spreken; één blik op den inhoud van het pak vergewiste hem, dat alles was, gelijk Lodewijk hem zeide.

— Waar zijn mijne kinderen? vraagde hij met eene zwakke stem.

Lodewijk opende de deur, en Egon en Emilie traden binnen, gevolgd door Camilla, die den kleinen Lodewijk op de armen droeg.

— Afgedaan! sprak de hofraad, terwijl hij zijn neef hartelijk omhelsde. Gij zijt een edel mensch, Lodewijk; wij allen hebben u groot onregt gedaan. Maar zoo gaat het in de wereld; wie zich niet naar de eenmaal aangenomen vormen schikt, mag op miskenning rekenen. Overigens hoop ik, dat Camilla, wanneer zij maar eerst uwe vrouw is, het weldra zoover zal brengen, dat gij u minder vertoornt. En dus nogmaals afgedaan.

En Lodewijk sloeg toe en zeide:

— Ik weet niet, of wij menschen niet het verstandigste en beste handelden, door in ieder opzigt aan ons zelven getrouw te blijven en onze gebreken zoowel als onze deugden in ons te bewaren. Willen we ons anders vertoonen, dan we werkelijk zijn, dan kunnen wij het ergste zelf bedrog niet ontgaan. Dat heeft de arme president op eene bittere wijze ondervonden, wiens dood ik niet beklaag, daar hij toch wel geheel zijn leven door op eene pijnlijke wijze zou hebben gevoeld, hoe verkeerd zijn handelwijze was. Spreken de menschen van hunne veredeling, zoo moet ik over hunne aanmatiging lagchen; — geen mensch wordt beter, dan zijne inborst hem maakt. Te zorgen dat onze gebreken geene ondeugden worden, dat is onze taak, en wie gevoelt daartegen opgewassen te zijn, die is, naar mijne wijze van zien, de eenig gelukkige mensch.

— Zeer natuurlijk! riep Wallner in geestdrift uit, en van een logisch standpunt beschouwd....

Flora lachte, en Wallner verstomde.

De Redactie.

Twenthe hadden veroorzaakt, wie hunner verwond hadden, of wie strafbare poging tot doodslag hadden gepleegd, het was thans voor goed beslist, dat dit niet konde worden uitgemaakt; dat een en ander evenmin ten aanzien der vier requiranten als der 18 vrijgesprokenen moet worden aangenomen; terwijl voorts die 18 van rebellie waren vrijgesproken, waren de vier requiranten hiervoor veroordeeld. Op de vraag nu of die vier requiranten teregt wegens rebellie waren veroordeeld, mogt noch direct, noch indirect de voor goed weggevallen beschuldiging van brandstichting, poging tot doodslag en verwonding eenigen den minsten invloed uitoefenen. Wanneer men de feiten naging, waaraan het hof de qualificatie van rebellie tegen den kapitein der *Twenthe* had gegeven, dan meende pleiter dat bleek van feiten, die niets immoreels in zich hadden, die door de eigen ongeoorloofde handelingen van dien kapitein waren geprovoceerd en die niets anders waren dan regtmatige verdediging tegen willekeur en onregt. Of die feiten door het hof juist waren geapprecieerd, konde de hooge raad, naar het oordeel des pleiters, thans niet onderzoeken, omdat door sommige nevenbeslissingen dit onderzoek was afgesneden. Maar dat die vraag door een ander hof, dat van alle thans weggevallen beschuldigingen omtrent op zich zelve afkeurenswaardige feiten geen kennis meer zoude kunnen nemen, nogmaals wierd onderzocht, hierbij hadden de vier requiranten het hoogste belang. Onderscheidene middelen, welke tot cassatie van het veroordeelend gedeelte van 's hofs arrest en tot verwijzing der zaak van de vier veroordeelden op het punt van rebellie zouden moeten leiden, werden dan ook door den pleiter voorgedragen en voorts nog als middelen ten principale door hem aangevoerd, dat de wet van 7 Mei 1856 (*Staatsblad* no. 32) voor deze zaak niet gold, omdat de requiranten vóór het in werking treden daarvan waren aangemonsterd, en dat, al gold die wet voor hen wel, dan nog het hof ten onregte het kenmerk van gewapende rebellie in deze had aangenomen. De advocaat-generaal Karseboom zal op 22 dezer in deze zaak conclusie nemen.

In de zitting van den hoogen raad der Nederlanden van den 21sten December, heeft de heer advocaat-generaal Karseboom, conclusie genomen. Bij het onderzoek der voorgestelde middelen van cassatie, die advocaat-generaal zeer breedvoerig heeft besproken, heeft hij vooral bestreden de beweerde onbevoegdheid van den Nederlandschen regter om van deze zaak kennis te nemen en, met aanvoering zoo van schrijvers als van de jurisprudentie hier en elders, de stelling volgehouden, dateen schip een deel uitmaakt van den vaderlandschen grond, welks vlag het voert. Hij heeft voorts de stelling verdedigd, dat, aangenomen dat de veroordeelden te regt gestaan hadden voor meerdere feiten dan waarvoor hunne uitlevering, krachtens het tractaat met Portugal, door dat rijk was geschied, de regter de regtmatigheid dier uitlevering niet had te onderzoeken, wanneer de beschuldigden door een behoorlijken regtsingang voor hem waren gebragt, zooals in casu. Hij bestreed overigens de verdere middelen met uitzondering van twee; op grond waarvan hij dan ook tot cassatie heeft geconcludeerd: 1°. omdat aan de beschuldigden-die ieder afzonderlijk werden ondervraagd, terwijl de overigen in een ander vertrek waren geleid, niet was medegedeeld wat in hunne afwezigheid is voorgevallen; en 2°. omdat niet is beraadslaagd noch beslist over de wederspannigheid jegens den 1sten stuurman, waarvan de req. ook waren beschuldigd.

Hij concludeerde mitsdien tot cassatie en de verwijzing der zaak naar een ander hof. Uitspraak 12 Januarij.

Men meldt uit Utrecht dd. 6 December:

Een vreeselijk voorval heeft hier plaats gehad. St. Nicolaas avond, zaten eenige studenten vriendschappelijk en rustig bijeen op de kamer van hunnen vriend van H... student in de medicijnen. Van H... vreezende, dat een nevens de kagchel geplaatst pistool door de hitte, welke die kagchel verspreidde, zou beschadigd worden, wilde het verplaatsen en rigtte het, uit scherts, op de borst van een der vrienden; deze ging ter zijde, onder den uitroep: „Als ge onvoorzigtig zijn wilt, waag dan maar uw eigen leven?" Van H... meenende, dat het wapen niet geladen was; plaatste het inderdaad op zijn eigen borst. Een schot viel, — en de jongeling stortte neder. Het aanwezige vriendental meende, dat er comediespel gedreven werd; maar hoe vreeselijk ontstelde men, toen zijn bloed, uit eene gapende wonde, van alle zijden het ligchaam overstroomde. Geneeskundige hulp werp terstond ingeroepen: maar de kogel was in het hart gedrongen en het leven uitgebluscht. De nog kort te voren zoo vrolijke jongeling lag daar thans als een bloedig lijk. Algemeene verslagenheid heerscht hier onder de akademieburgers; de geheele akademie treurt, want de overledene had zeer vele vrienden, en was een uitstekend mensch, de vreugde en de oogappel zijner moeder.

BELGIE.

Brieven uit Antwerpen melden dat bij de feesten ter gelegenheid van het huwelijk van H. K. H. Prinses Charlotte, de assistentie was verzocht van het muzijkkorps van het regiment grenadiers en jagers van Z. M. den koning der Nederlanden.

Dit corps kwam van den Haag te Brussel aan per spoortrein tegen twee ure in den namiddag, en werd aan het station ontvangen door de muzijk van de Harmonie Royale die hen onder het spelen van verscheidene stukken van hun repertoire voorging naar de stad. — Op het plein de Meir aangekomen hebben de Hollandsche muzijkanten niet willen achterlijk zijn in wellevendheid en eenige stukken voorgedragen waar onder de *Brabançonne* en *Où peut on être mieux*. Het spreekt van zelf dat de Harmonie het Hollandsche volkslied niet had vergeten. — Met dit air werden de bezoekers ook ontvangen bij hunne aankomst in de Societé Royale d'Harmonie, na de toespraak die de Heer Felix Grisar, president voor het loopend halfjaar, tot hen rigtte.

Het programma der door het muzijkcorps der Hollandsche grenadiers uitgevoerde stukken, is zeer uitgebreid en de hooge reputatie die deze kunstenaars reeds was voorgegaan, is ten volle geregtvaardigd geworden; volmaakte harmonie, juiste uitvoering, en uitmuntende obligaten, kenmerkten hunne voordragt. Hun kapelmeester, de Heer Dunkler, die onderscheidene stukken van het programma zelf componeerde, is iemand van groot talent. Hij is een Belg, geboren te Namen.

De duizenden die de feesten bijwoonden hebben de lucht doen daveren van hunne toejuichingen.

SPANJE.

— De koningin van Spanje heeft een mannelijken erfgenaam gekregen. Daar in dat land nog al veel is dat den regten weg niet gaat, zoo is deze gebeurtenis, die allezins in staat is om in vervolg van tijd het land in moeijelijkheden te wikkelen, er nog bij gekomen. Men weet immers, dat door velen, als een middel tot adhaesie van de Carlistische partij aan de tegenwoordige regering, het voorstel gedaan, is om den zoon van den graaf de Montemolin in het huwelijk te doen treden met de dochter van de koningin Isabella, die tot dusverre erfgename was van de Spaansche kroon, een voorstel, waarop velen alsnog hunne hoop gevestigd hadden. Aan dit plan nu is door de geboorte van een prins de bodem ingeslagen.

De paus zal peter zijn van den jonggeboren Spaanschen troonopvolger, en bij diens doop door zijnen nuntius te Madrid worden vertegenwoordigd.

CORESPONDENTIE.

Hoe aangenaam het der Redactie van de *Oostpost* ook zij, uit de naburige residentien mededeelingen van nieuwstijdingen te ontvangen, acht zij zich echter verpligt de inzenders daarvan opmerkzaam te maken, dat door haar van zoodanige mededeelingen, ter plaatsing, geen gebruik kan worden gemaakt, indien de inzenders geene vrijmoedigheid hebben zich bij haar bekend te maken.

Redactie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van.*
Februarij	10	Nederlandsch	President Ram.	J. R. Ulrich.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	„
„	12	„ „	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Bella.	Ngaidin.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Februarij	10	Nederl. Ind.	Fatbool Haer.	Said Alie bin Mohm. Molohaelle.	Sumanap.
„	—	„ „	Klara.	Landroes.	Banjoewangie.
„	11	„ „	Menado.	A. Couteron.	Banjarmassing.
„	12	Hamb.	Manila.	L. Behrens.	Hamburg.
„	—	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Engelsch	Limehouse.	Chester.	In reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Bremersch	Shakspere.	C. Fechter.	Rotterdam.	„ „ „ „
Fransch	Suez.	Perraud.	Frankrijk.	„ „ „ „
Zweedsch	Hebe.	Falkenberg.	Zweden.	„ „ „ „
„	Emelie.	N. Wulff.	„	„ „ „ „
„	Catharina.	Olsson.	„	„ „ „ „
„	Fanny.	Wulff.	„	„ „ „ „
„	Forsöket.	Petterson.	„	„ „ „ „
Nederlandsch	De Zwaan.	Van Hemert.	Nederland.	„ „ „ „
„	Watergeus.	Kramer.	Amsterdam.	Ruyl Cramer „ „
„	Nagasaki.	J. M. Vorstheuvel la Brand.	„	„ „ „ „
„	Herman de Ruijter.	Feijnt.	„	„ „ „ „
„	Equator.	J. G. Appel.	„	P. Kervel & Co.
„	China.	Luttenberg.	„	„ „ „ „
Bremersch	Condor.	Breidhaupt.	Bombay.	„ „ „ „
Hollandsch	Christina Helena.	Tjebbes.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsch	Antoinette.	J. M. de Winter.	„	B. J. Van Eck & Co.
Hamburgsche	Manilla.	Behrens.	Hamburg.	Wm. Mathieu & Co.
Nederland	Anna Maria Wilhelmina.	Jansen.	Onbepaald.	B. Kopersmit „ „
„	Elisabeth Johannes.	Oomkens.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Stad Dockum.	N. van der Werff.	Hongkong.	McMillan Marten & Co.
„	Triton.	Adriaans.	Rotterdam.	Anemaet & Co.

Aangekomen Passagiers

Met de Nederl. bark *President Ram*, de heer W. W. Cook en fam, A. Walter en mevr. L. E. Bouricius.— Met het Nederl. Ind. stoomschip *Banda*, drie officieren, de heer Peter, Croekewit, Meijer, Harding en fam., Nipkens, Daville en fam., Dezentje en Boijer, mejufv. Bake, benevens Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Samarang, Admiraal van Kinsbergen en Madura; de schepen Djoedoel Moebarak, Al Oosmani, Fathool Moebarak, Faidul Moebarak, Norman, Shakspeare, Christina Helena, Stad Dockum; de stoomschepen Langen Lamongan, Ambon en Banda; de barken Fatal Ma-än, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimore, Djoedool Karim, Antoinette, Bacht Mastora, Fatal Karim, Salma, Hoksing, Naim Balgijer, Fathool Djoesoor, Zein, Equator, Limehouse, Nawan Eljoesoor, Soedoel Gair, Arief Banjarmaas, Carolina Sophia, Charlotta, El Masschoor, de Zwaan, Joan Melchior Kemper, Guillaume Tell, Joedoel Barie, Madina, Fathool Manan, Catharina, Alblasserwaard, Suez, Hebe, Fannij, Holland, Banka, Swan, Mandarijn, Watergeus, Elisabeth Johanna, Machmoedie, Borneo en Resident Ram; de brikken Emelie, Risgil Haer, Fair Barbadian en Salim; de schoeners Saparoea, Kiem Ingsoen, Masschoor Hiatlie, Tjilatjap, Bientang Timor, So-ootdin, Doris, Anna Maria Wilhelmina en Forerunner; de kotters Krabbe en Bella.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

3 Februarij. De Nederl. Ind. bark *Atiat Toolbarie*, gazagv. Sech Abdulla Bahaweris, naar Amboina, passagier J. Nachman.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Almashoor, Mansoer, Mifrejool Moelook, Maria en Attaif; de kotters Noorsasie en Sie Berkat.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 8sten tot en met den 13den Februarij 1858.

AANVOER.

Van Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Borneo*, gezagv. Gh. Banhok, agent Gezagvoerder.

3 kisten lijnwaden, 27,424 bossen bindrotting, N. H. M.; 10,350 picols maloekoe matten, 200 picols planken, 21 picols koedoe basten, 25 picols ijzer, $4^{80}/_{100}$ picols was en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Banjarmassing per de Ned. Ind. brik *Salim*, gezagv. Sech Oemar Drahim, agent Gezagvoerder.

83 bossen bind. rotting, 9560 picols kadjang matten, 2140 picols planken, 3280 picols maloekoe matten 33 corgs. en 100 stuks lijnwaden en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Nederland per het Ned. schip *President Ram*, gezagv. J. R. Ulrich, agenten J. F. van Leeuwen & Co.

3 kisten manufacturen, 100 manden seltzerwater, 6 collies ijzerwerk, 6 kisten provisien, 6 kisten koopmanschappen, Ruyl Cramer & Co; 3 kisten manufacturen, W. Cores de Vries; 4 kisten eau de cologne, 16 kisten wijn, 2 kisten manufacturen, W Mathieu & Co; 15 kisten koopmanschappen, Van der Eb; 100 kelders genever, Hoffman & van der Valk; 500 kelders genever, P. Kervel & Co; 6 kisten manufacturen, 16 kisten papier, ijzerwerk en koopmanschappen, J. F. van Leeuwen & Co; 200 kisten wijn, 4 collies koopmanschappen, B. J. van Eck & Co; 15 kisten wijn, 4 kisten bier, 50 kisten hammen, 64 collies koopmanschappen, Gebr. van Delden; 9 kisten wijn, Rambaldo; 40 manden seltzerwater, 16 kisten meubelen, 2 kisten man. sigaren, 10 kisten provisien en dranken, 4 vaatjes boter, 14 collies ijzer-werk, porcelein en koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 1 kist manufacturen, 49 kisten hammen, 37 kisten koopmanschappen, Order.

UITVOER.

Naar Banjarmassing en Macasser per het Ned. Ind. schip *Menado*, gezagv. Couteron.

50 kelders genever, 50 kisten cognac, 2 kisten sigaren, en 1 kist groenten, Gebr. van Delden.

Naar Hamburg per het Hamb. schip *Manilla*, gezagv. L. Behrens.

124 picols curcuma, W. Mathieu & Co; 1009 picols curcuma, Schimmelpenninck & Co; 484 picols curcuma, Johan.

Naar Bombay per het Bremer schip *Condor*, gezagv. G. Breethaupt.

$550^{41}/_{100}$ picols suiker, $38^{56}/_{100}$ picols rotting, P. Kervel & Co; 2500 picols suiker, Fraser Eaton & Co; $692^{95}/_{100}$ picols suiker, L. Johan.

Naar Zweden per het Zwd. schip *Forsoket*, gezagv. Petterson.

$2252^{72}/_{100}$ picols suiker, Fraser Eaton & Co; 279 picols suiker, W. Mathieu & Co.

Marktprijzen.

Suiker Nº. 16 per picol *f* 17.—
Koffij per picol. *f* 28 à *f* 30.—
Rijst (carga) per koijang *f* 135 à *f* 140.—
Id. (witte) „ „ *f* 165 à *f* 180.—
Koehuiden per 100 st. *f* 300 à *f* 400.—
Arak per legger *f* 70 à *f* 80.—
Olie (Klapper).
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting *f* 9 à *f* 10.—
Wisselkoers 102.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.